

Категорія справи № 380/594/21: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу охорони навколишнього природного середовища, зокрема щодо; забезпечення екологічної безпеки, у тому числі при використанні природних ресурсів; екологічної безпеки поводження з відходами.**

Надіслано судом: **24.12.2021**. Зареєстровано: **27.12.2021**. Оприлюднено: **28.12.2021**.

Номер судового провадження: **П/380/611/21**

ЛЬВІВСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

23 грудня 2021 року **справа №380/594/21**

м.Львів

Львівський окружний адміністративний суд в складі

головуючого-судді Сакалош В.М.

секретар судового засідання Наум`як Х.О.,

розглянувши у письмовому провадженні за правилами загального позовного провадження адміністративну справу за позовом Державної екологічної інспекції України до Львівської міської ради, Виконавчого комітету ЛМР, Товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Львів», Товариства з обмеженою відповідальністю «ДВ-Екосвіт», Товариства з обмеженою відповідальністю «Ековей Вест Менеджмент», Товариства з обмеженою відповідальністю «Спецавтотранс-Львів», Товариства з обмеженою відповідальністю «ДВ-Вейст Груп», Товариства з обмеженою відповідальністю «Грінера Україна», Львівського комунального підприємства «Транспортне підприємство «Львівспецкомунтранс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Санком Львів», Громадської організації «Львівський ГАК», ОСОБА_1 про визнання протиправною бездіяльності, протиправними дії та зобов'язання вчинити дії, -

В С Т А Н О В И В:

Державна екологічна інспекція України (01042, м. Київ, пров. Новопечерський, 3, корп. 2) звернулась до Львівського окружного адміністративного суду із позовною заявою в якій просить суд (з урахуванням заяви про уточнення позовних вимог):

Визнати протиправною бездіяльність Львівської міської ради та Виконавчого комітету Львівської міської ради в частині нежиття заходів щодо виконання вимог законодавства у сфері поводження з відходами;

- визнати протиправними дії Львівської міської ради та Виконавчого комітету Львівської міської ради про визначення виконавців послуг Рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові»;

- визнати недійсними рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові» (зі змінами згідно з рішеннями виконкому 422-2014, 1233-2016, 513-2018. 929-2019).

Зобов'язати Львівську міську раду вжити заходи щодо виконання вимог Державної екологічної інспекції України № 4.2-0006 від 11.09.2020 про усунення Львівською міською радою ряду порушень вимог законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами, а саме:

- зберігання та захоронення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи об'єктах;
- організувати у повному обсязі збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів;
- забезпечити контроль за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами, а саме за операціями щодо збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
- забезпечити здійснення контроль за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у порушення законодавства про відходи;
- розробити, затвердити та погодити Схему санітарного очищення населеного пункту м. Львів;
- затвердити місцеві програми поводження з відходами з урахуванням правил благоустрою території населеного пункту та з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту м. Львів та здійснювати контроль за їх виконанням;
- вживати заходи для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами, з метою створення об'єктів для сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та організації місць захоронення відходів;
- вирішити питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, а саме для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, вибачення, знешкодження та захоронення відходів та здійснити в повному обсязі контроль за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території;
- забезпечити в повному обсязі ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів на території м. Львова;
- забезпечити виявлення та облік безхазяйних відходів, створення постійної діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами, встановленому постановою Кабінетом Міністрів України від 03.08.1998 № 1217 «Про затвердження Порядку виявлення та обліку безхазяйних відходів»;
- визначити виконавців послуг з вивезення побутових відходів на конкурсних засадах у порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів».

Зобов'язати співвідповідачів по справі (виконавців послуг ТзОВ «ДВ Екосвіт»,»ТФ» Львівспецкомунтранс, ТОВ «ЕОВЕЙ ВМ», ТзОВ «Спецавтотранс Львів», ТОВ «Грінера Україна», ТОВ «ДВ Вейст-Груп») зупинити виконання робіт, надання послуг на здійснення операції поводження з відходами (збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення) до визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на конкурсних засадах у порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів»;

Стягнути з Львівської міської ради (код ЄДРПОУ 04055896) на користь Державної екологічної інспекції України (код ЄДРПОУ 3750853) понесені нею судові витрати.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що у продовж 2020 року до Державної екологічної інспекції України надійшло 129 звернень від фізичної особи-мешканця міста Львів ОСОБА_1 про розміщення несанкціонованих сміттєзвалищ на території м. Львова (37 звернень) та Львівської області (65 звернень), а також за бездіяльність органів державної влади та місцевого самоврядування (27 звернень). З 07.09.2020 по 11.09.2020 Комісія проводила позаплановий захід державного нагляду (контролю) дотримання вимог природоохоронного законодавства Львівської міської ради. За результатами проведення перевірки, контролюючим органом складено Акт перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства № 4.2-0005 від 11.09.2020.

У висновках Акту перевірки зазначено, що Львівською міською радою не забезпечено в повному обсязі виконання делегованих повноважень у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Також не здійснено в повному обсязі контроль за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території. Відповідно до Ухвал Львівської міської ради № 2163 від 29.06.2017 «Про організацію вивезення твердих побутових відходів у м. Львові на період до 30.06.2019», пунктом 3 та 4 ухвалено надати кошти з міського бюджету м. Львова у вигляді субвенції Львівському обласному бюджету на загальну суму 600 млн. грн. за період з 2017 по 2019 рік на відшкодування виконавцями фактично наданих послуг з вивезення твердих побутових відходів фактичних додаткових витрат на їх перевантаження, перевезення та будь-яких інших заходів, пов'язаних із захорошенням та утилізацією.

У зв'язку з тим, що на території міста не визначено та не забезпечено створення місць чи об'єктів, що використовуються для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та захорошення відходів, залишається не відомим місце розміщення 504,6 тис. тон твердих побутових відходів за період з 2017- 01.01.2020, тобто місця їх захорошення та утилізації, що свідчить про відсутність налагодженої системи поводження з відходами, створює несприятливі умови для життя і здоров'я людей, стану довкілля.

Також зазначає, що всупереч Порядку, виконавчий комітет визначив виконавців послуг ТОВ «ДВ-Екосвіт»; ЛКП «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс»; ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»; ТОВ «Спеавтотранс-Львів»; ТОВ «Санком-Львів» з 2013 року станом на теперішній час, тобто на 8 років, що на 3 роки більше дозволеного.

Позивач вважаючи дії та бездіяльність Львівської міської ради протиправною та незаконною, звернувся до суду із означеним позовом.

Ухвалою від 20.01.2021 року суд залишив позовну заяву без руху та надав час для усунення недоліків шляхом долучення до матеріалів справи оригіналу документа про сплату судового збору.

Ухвалою від 16.02.2021 року суд відкрив загальне позовне провадження в адміністративній справі та призначив підготовче засідання.

Ухвалою від 29.06.2021 року суд відмовив у залишенні позовної заяви без розгляду.

Ухвалою від 29.06.2021 року суд залучив співвідповідача Виконавчий комітет Львівської міської ради та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача - Товариство з обмеженою відповідальністю «ДВ-Екосвіт», Товариство з обмеженою відповідальністю «Санком-Львів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Спеавтотранс-Львів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Ековей Вейст Менеджмент», Товариство з обмеженою відповідальністю «ДВ Вейст-Груп», Товариство з обмеженою відповідальністю «Грінера Україна», Товариство з обмеженою відповідальністю «АВЕ-Львів», Львівське комунальне підприємство «Транспортне підприємство «Львівспецкомунтранс».

Ухвалою від 29.07.2021 року суд залучив до участі у справі в якості третьої особи ОСОБА_2 , Громадську організацію «Львівський ГАК».

Ухвалою від 19.08.2021 року суд залучив до участі у справі, як співвідповідачів Товариство з обмеженою відповідальністю «ДВ-ЕКОСВІТ», Львівське комунальне підприємство «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс», Товариство з обмеженою відповідальністю «Ековей Вейст Менеджмент», Товариство з обмеженою відповідальністю «Спецавтотранс-Львів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Санком-Львів», Товариство з обмеженою відповідальністю «Грінера Україна», Товариство з обмеженою відповідальністю «ДВ Вейст-Груп».

Ухвалою від 16.09.2021 року суд закрити підготовче провадження та перейшов до розгляду справи по суті.

Ухвалою від 16.09.2021 року суд відмовив у поверненні позовної вимоги в частині позовних вимог.

Ухвалою від 16.09.2021 року суд відмовив у залишенні позовної заяви без розгляду в частині позовних вимог.

19.08.2021 року суд протокольною ухвалою повернувся до розгляду справи у підготовчому провадженні.

Від учасників справи надійшли на адресу суду письмові клопотання про розгляд справи без їх участі.

07.12.2021 року суд протокольною ухвалою перейшов до розгляду справи по суті та вирішив розгляд справи проводити у письмовому провадженні.

Від представника Львівської міської ради на адресу суду надійшов відзив на позовну заяву в якому просить суд відмовити у задоволенні позову в повному обсязі. Зазначає, що відсутність законодавства, яке встановлює процедуру проведення заходів контролю органами Державної інспекції ще не свідчить про законність будь-яких або всіх вимог інспекції. Також зазначає, що представниками Державної екологічної інспекції було порушено вимоги щодо розпорядчих документів органів державного нагляду (контролю), звертає увагу, що акт перевірки № 4.2-0005 від 11.09.2020 року не містить підпису представників ЛМР чи інших позначок про ознайомлення уповноважених осіб ЛМР. Відповідач вказує, що у відповідності до Державних будівельних норм, а саме ДБН В.2.4-2-2005 «Полігонів твердих побутових відходів. Основи проектування», розміщення полігонів ТПВ в межах міста заборонено. Звертає увагу, що збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організація роздільного збирання корисних компонентів Львівською міською радою та її виконавчими органами забезпечується в повному обсязі. У 2016 році між Департаментом житлового господарства та інфраструктури ЛМР та ТОВ «Український науковий-дослідний інститут з розробки та впровадження комунальних програм та проектів», укладено договір про надання послуг з розробки схеми санітарного очищення м.Львова. На виконання даного договору було розроблено звіт про надання послуг з розробки схем санітарного очищення м.Львова. Ліквідація несанкціонованих та неконтрольованих сміттєзвалищ здійснюється виконавчими органами ЛМР на землях, які належать територіальній громаді м.Львова та в межах передбачених в бюджеті міста. З огляду на вищевикладене просить відмовити у задоволенні даного позову.

Від представника відповідача Львівської міської ради надійшов відзив на уточнену позовну заяву в якому просить відмовити у задоволенні позову в повному обсязі. Зазначає, що сторонами у справі є Державна екологічна інспекція України та Львівська міська рада, при цьому заявою про уточнення позовних вимог пропонується заявлення позовних вимог до Виконавчого комітету ЛМР, який є окремою юридичною особою, наділений правами та обов'язками, а відтак самостійно відповідає за їх реалізацію.

Від представника Виконавчого комітету ЛМР надійшов відзив на позовну заяву в якому просить суд відмовити у задоволенні позовних вимог в повному обсязі. У своєму відзиві підтримує позицію Львівської міської ради, щодо позовних вимог.

Дослідивши докази і пояснення, викладені у заявах по суті справи, повно і всебічно з'ясувавши всі фактичні обставини справи, якими обґрунтовуються позовні вимоги та заперечення, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступні обставини справи та надав їм правову оцінку.

Львівська міська рада (надалі за текстом - Відповідач) код ЄДРПОУ 04055896, зареєстрована як юридична особа 04.08.1994, номер запису про державну реєстрацію: 14151200000012427, організаційно-правова форма: орган місцевого самоврядування.

У продовж 2020 року до Державної екологічної інспекції України надійшло 129 звернень від фізичної особи-мешканця міста Львів ОСОБА_1 про розміщення несанкціонованих сміттєзвалищ на території м. Львова (37 звернень) та Львівської області (65 звернень), а також за бездіяльність органів державної влади та місцевого самоврядування (27 звернень).

Наказом голови Державної екологічної інспекції України Мальованого А.М. № 306 від 31.08.2002 утворено комісію для проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, поводження з відходами Львівської обласної державної адміністрації та місцевих державних адміністрацій, Львівської обласної ради та органів місцевого самоврядування Львівської області, у складі: ОСОБА_3 та ОСОБА_4 .

Даній комісії у період з 07.09.2020 по 11.09.2020 проведено позаплановий захід державного нагляду (контролю) дотримання вимог природоохоронного законодавства Львівської міської ради.

Підставою для прийняття вищезазначеного наказу слугувало надходження на адресу Державної екологічної інспекції України та її територіального підрозділу обґрунтованих звернень фізичної особи громадянина ОСОБА_1 .

На підставі направлення голови Державної екологічної інспекції України Мальованого А.М. № 24 від 31.08.2002 начальником відділу державного екологічного нагляду (контролю) за поводженням з відходами та небезпечними хімічними речовинами Управління державного екологічного нагляду (контролю) промислового забруднення - старшого державного інспектора України з охорони навколишнього природного середовища Державної екологічної інспекції України Акберовим А.Е. та заступником начальника відділу державного екологічного нагляду (контролю) поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами Державної екологічної інспекції у Львівській області Яремою І.Б. проведено позапланову перевірку дотримання вимог природоохоронного законодавства Львівської міської ради за адресою: пл. Ринок, 1, м. Львів, у термін з 07.09.2020 по 11.09.2020.

За результатами проведення перевірки, контролюючим органом складено Акт перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства № 4.2-0005 від 11.09.2020.

У висновках Акту перевірки зазначено, що Львівською міською радою не забезпечено в повному обсязі виконання делегованих повноважень у сфері охорони навколишнього природного середовища, а саме:

-Львівською міською радою не вирішено відповідно до законодавства питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами, а саме місць чи об'єктів для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів, а також не здійснено в повному обсязі контроль за раціональним використанням та безпечним поводженням з відходами на своїй території (п. «е» ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»);

-Львівською міською радою визначено виконавців послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсної процедури, що є порушенням Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1173 (ч. 3 ст. 35-1 Закону України «Про відходи»);

-Львівською міською радою не розроблена, не погоджена та не затверджена схема санітарного очищення населеного пункту м. Львів, відповідно до Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 23.03.2017 № 57 (п. «б» ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»);

-Львівською міською радою не визначено територію для розміщення відходів (підпункт 7 пункту "б" частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»);

-Львівською міською радою забезпечено збір та перевезення твердих побутових відходів, однак не забезпечено їх видалення, у тому числі відходів дрібних виробників, а також не забезпечено створення полігонів для їх захоронення (п. «в» ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»);

-Львівською міською радою не забезпечено контроль за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами (підпункт 7-1 пункту "б" частини 1 ст. 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»);

-Львівською міською радою не здійснюється контроль за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи (підпункт 12 пункту "б" частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»);

-Львівською міською радою не здійснено контроль за виконанням місцеві програми поводження з відходами (п. «г», ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»);

-Львівською міською радою не вживаються дієві заходи для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами (п. «д» ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»), до створення об'єктів для сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та організації місць захоронення відходів;

-Львівською міською радою не забезпечено в повному обсязі ліквідацію несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів на території м. Львова (п. «и» ч. 1 ст. 21 Закону України «Про відходи»);

- Розпорядженням Франківської районної адміністрації Львівської міської ради №316 від 14.05.2009 (зі змінами Розпорядження № 485 від 21.10.2014, № 470 від 11.09.2018, № 310 від 30.05.2019) створено районну постійну діючу комісію з питань поводження з безхазяйними відходами, але комісія не засідала, протоколи засідання комісії не представлені;

-Франківською районною адміністрацією Львівської міської ради отримано звернення (повідомлення) щодо виявлення безхазяйних відходів від Державної екологічної інспекції у Львівській області (листи № 03-2006 від 14.05.2020, № 03-2043 від 15.05.2020 та № 03-2125 від 21.05.2020), однак заяви (повідомлення) про факти виявлення відходів не розглядалися та не проводились чергові (позачергові) засідання постійної діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами, крім того не визначено кількість, склад, властивість, вартість відходів, рівень їх небезпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та не вжиті заходи для визначення власника відходів та не вирішено питання про подальше поводження з відходами (ч. 10 ст. 12 Закону України «Про відходи»).

За результатами перевірки, на підставі п. «і» ч. 1 ст. 20-2 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», п. п. 6 п. 4 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 275 від 19.04.2017, старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища Державної екологічної інспекції України Акберовим А.Е. складено вимогу № 4.2- 0006 від 11.09.2020 про усунення Львівською міською радою

ряду порушень вимог законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами.

11.09.2020 старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища Державної екологічної інспекції України Акберовим А.Е. листом № 4.2-0009 від 11.09.2020 направлено на адресу Львівської міської ради вищезазначений Акт перевірки № 4.2-0005 від 11.09.2020 та вимогу № 4.2-0006 від 11.09.2020

21.09.2020 виконавчим комітетом Львівської міської ради листом № 4009/20 повідомлено старшого державного інспектора з охорони навколишнього природного середовища Державної екологічної інспекції України Акберова А.Е. про наступне:

«Під час перебування в Львівській міській раді, представниками Державної екологічної інспекції України було порушено наступні норми Конституції та Законів України.

У відповідності до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» Під час проведення позапланового заходу з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення заходу державного нагляду (контролю).

Разом з тим, предметом скарги ОСОБА_1, на підставі якої було надано направлення на проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, поводження з відходами Львівської обласної державної адміністрації та місцевих адміністрацій, Львівської обласної ради та органів місцевого самоврядування Львівської області, є виявлення несанкціонованих сміттєзвалищ та їх ліквідації, а не контроль за виконанням делегованих повноважень Львівської міської ради у сфері охорони навколишнього середовища загалом.

Відтак, скаржником (громадянином ОСОБА_1) не піднімалось питання про здійснення перевірки щодо виконання Львівською міською радою делегованих повноважень у сфері охорони навколишнього середовища загалом.

В період з 07.09.2020 по 11.09.2020 Державною екологічною інспекцією України у Львівській міській раді проводилась позапланова перевірка щодо реалізації повноважень у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Отже, згідно положень Господарського кодексу України Львівська міська рада не є суб'єктом господарювання, проте оскільки Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Законом України «Про місцеве самоврядування», Положенням про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Порядком контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09.03.1999 № 339 не визначено безпосереднього порядку проведення перевірок органів місцевого самоврядування, при здійсненні перевірки застосовуються окремі положення Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Відповідно до Річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної екологічної інспекції на 2020 рік (затверджено наказом Державної екологічної інспекції України від 28.11.2019 № 320) не передбачено проведення планових перевірок Львівської міської ради та/чи її виконавчих органів органами Державної екологічної інспекції.

Тобто, орган місцевого самоврядування фактично відхилив законні вимоги контролюючого органу про усунення ряду порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами.

Відповідно до Ухвал Львівської міської ради № 2163 від 29.06.2017 «Про організацію вивезення твердих побутових відходів у м. Львові на період до 30.06.2019», пунктом 3 та 4 ухвалено надати кошти з міського бюджету м. Львова у вигляді субвенції Львівському обласному бюджету на загальну суму 600 млн. грн. за період з 2017 по 2019 рік на відшкодування виконавцями фактично наданих послуг з вивезення твердих побутових відходів фактичних додаткових витрат на їх перевантаження, перевезення та будь-яких інших заходів, пов'язаних із захороненням та утилізацією.

Пунктом 5 цієї ухвали погоджено передачу Львівського комунального підприємства «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс» у порядку організації тимчасового управління Львівській обласній державній адміністрації на період до 30.06.2019.

Львівською міською радою забезпечено збір та перевезення твердих побутових відходів, однак не забезпечено їх видалення, у тому числі відходів дрібних виробників, а також не забезпечено створення полігонів для їх захоронення (п. «в», ч. 1, ст. 21 Закону У країни «Про відходи»).

На території міста не визначено та не забезпечено створення місць чи об'єктів, що використовуються для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів, залишається не відомим місце розміщення 504,6 тис. тон твердих побутових відходів за період з 2017- 01.01.2020, тобто місця їх захоронення та утилізації, що свідчить про відсутність налагодженої системи поводження з відходами, створює несприятливі умови для життя і здоров'я людей, стану довкілля.

Крім того, відсутність місць та об'єктів для розміщення відходів створює передумови для збільшення несанкціонованих сміттєзвалищ.

Під час проведення позапланового заходу встановлено, що 12.10.2016 між Департаментом житлового господарства та інфраструктури Львівської міської ради та ТОВ «Український науково-дослідний інститут з розробки та впровадження комунальних програм та проектів» укладено договір № 185с/і, яким передбачалось проведення робіт з розробки схеми санітарного очищення м. Львова. Однак, на момент проведення заходу державного нагляду (контролю) (вересень 2020 року), схема санітарного очищення м. Львова не розроблена, не погоджена та не затверджена Львівською міською радою.

Львівською міською радою під час проведення перевірки не надані матеріали, що підтверджують здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими, виробничими відходами.

Не надані матеріали, що підтверджують здійснення контролю щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення та/або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи, що є порушенням підпункт 12 пункту «б» частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Львівською міською радою затверджені місцеві програми поводження з відходами в напрямку популяризації поводження з відходами, а саме:

-ухвала Львівської міської ради №2124 від 29.06.2017 «Про затвердження концепції сортування твердих побутових відходів у м. Львові»;

-ухвала Львівської міської ради № 2125 від 29.06.2017 «Про затвердження Стратегії поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові»;

-ухвала Львівської міської ради №4132 від 18.12.2014 «Про Програму поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові на 2014 - 2018 роки»;

-ухвала Львівської міської ради № 4932 від 25.04.2019 «Про затвердження Програми проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо мінімізації та раціонального поводження з відходами,

розвитку екологічної просвіти та культури серед населення м. Львова на 2019 рік».

Львівською міською радою здійснюється вивезення побутових відходів з території м. Львова, у відповідності до ухвали Львівської міської ради від 20.06.2019 № 5163 «Про затвердження Програми відшкодування додаткових витрат на вивезення твердих побутових відходів».

На підставі ухвали № 5292 від 11.07.2019 І 9 «Про внесення змін до ухвали міської ради від 20.06.2019 №5163 «Про затвердження Програми відшкодування додаткових витрат на вивезення твердих побутових відходів»» здійснюється перерахування субвенцій місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток територій, які приймають ТПВ з м. Львова.

Відповідно до Меморандуму про співпрацю між Львівською міською радою та Стрийською міською радою, на території яких розташовані полігони/звалище захоронення твердих побутових відходів, щодо поводження з твердими побутовими відходами, ЯКІ утворюються в м. Львові від 07.10.2019 укладено меморандум з метою забезпечення належного захоронення ТПВ, що утворюються у місті Львові.

Відповідно до договору №2 про міжбюджетний трансферт (субвенцію) від 26.02.2020, Стрийська міська рада отримує кошти і забезпечує їх використання за цільовим призначенням на соціально-економічний розвиток території.

Перевіркою встановлено, що Франківською районною адміністрацією Львівської міської ради отримано звернення (повідомлення) щодо виявлення безхазяйних відходів від Державної екологічної інспекції у Львівській області (листи № 03-2006 від 14.05.2020, № 03- 2043 від 15.05.2020 та № 03-2125 від 21.05.2020), однак заяви (повідомлення) про факти виявлення відходів не розглядалися та не проводились чергові (позачергові) засідання постійної діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами.

Державною екологічною інспекцією у Львівській області в присутності гр. ОСОБА_1 проведено обстеження території біля вул. Трусовецька в околиці спортивного майданчика ліцею імені Івана Пулюя у м. Львів, яким встановлено, що не вжиті заходи ліквідації несанкціонованого сміттєзвалища за зазначеною адресою, про що складено акт № 502/03/683 від 11.08.2020.

За невиконання законних вимог посадових осіб Державної екологічної інспекції у Львівській області, зазначених у листі № 03-2043 від 15.05.2020 та № 03-2125 від 21.05.2020. заступника директора ЛКП «Південний» Потовського В.С. притягнуто до адміністративної відповідальності відповідно за ст. 188 КУпАП (протокол № 016315 від 18.08.2020, постанова № 875-03 від 19.08.2020).

Державною екологічною інспекцією у Львівській області повторно направлено лист № 03-3581 від 13.08.2020 до Франківської районної адміністрації Львівської міської ради щодо ліквідації зазначеного несанкціонованого сміттєзвалища.

07.09.2020 повторним обстеженням тієї ж земельної ділянки, де раніше вже було виявлено несанкціоноване сміттєзвалище, Державною екологічною інспекцією у Львівській області, встановлено, що сміттєзвалища не ліквідовано.

Під час проведення позапланової перевірки встановлено, що відповідно до рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові» (зі змінами згідно з рішеннями виконкому 422-2014, 1233-2016, 513-2018, 929-2019) визначено 7 виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові, а саме: ТОВ «ДВ-Екосвіт»; ЛКП «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс»; ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»; ТОВ «Спеавтотранс-Львів»; ТОВ «Санком-Львів»; ТОВ «Грінера Україна»; ТОВ «ДВ Вейст-Груп».

Львівською міською радою визначено виконавців послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсної процедури, що є порушенням вимог ч. 3 ст. 351 Закону України «Про відходи», п. 7 ч.2 ст. 6 цього ж Закону, Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими

постановою Кабінету Міністрів України № 1070 від 10.12.2008 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України № 318 від 27.03.2019).

Рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 (зі змінами згідно з рішеннями виконкому 422-2014, 1233-2016, 513-2018, 929-2019) «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові» є неправомірним та підлягає скасуванню як таке, що прийнято з порушенням визначеної законодавством процедури.

Львівською міською радою дії Державної екологічної інспекції України, результати перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства № 4.2-0005 від 11.09.2020, зокрема вимога № 4.2-0006 від 11.09.2020 про усунення Львівською міською радою ряду порушень вимог законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами, ані до відповідного центрального органу виконавчої влади, ані до суду не оскаржувалися.

Разом із тим, вимога № 4.2-0006 від 11.09.2020 Державної екологічної інспекції України про усунення Львівською міською радою ряду порушень вимог законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами не виконується.

Під час проведення позапланової перевірки Держекоінспекцією встановлено, що відповідно до рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові» (зі змінами згідно з рішеннями виконкому 422-2014, 1233-2016, 513-2018, 929-2019) визначено 7 виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові, а саме: ТОВ «ДВ- Екосвіт»; ЛКП «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс»; ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»; ТОВ «Спеавтотранс-Львів»; ТОВ «Санком-Львів»; ТОВ «Грінера Україна»; ТОВ «ДВ Вейст-Груп».

Львівською міською радою визначено виконавців послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсної процедури, що порушенням, вимог ч.3 ст. 351 Закону України «Про відходи», п. 7 ч.2 ст. 6 цього ж Закону, Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 1070 від 10.12.2008 та Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173.

Всупереч Порядку, виконавчий комітет визначив виконавців послуг ТОВ «ДВ-Екосвіт»; ЛКП «Транспортна фірма «Львівспецкомунтранс»; ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»; ТОВ «Спеавтотранс-Львів»; ТОВ «Санком-Львів» з 2013 року станом на теперішній час, тобто на 8 років, що на 3 роки більше дозволеного.

Додатково визначено одного виконавця послуг ТОВ «Грінера Україна» в 2016 році які надають послуги з перевезення відходів з 2018 року по теперішній час, тобто на 5 років, що на 4 роки більше дозволеного.

Додатково визначено ще одного виконавця послуг ТОВ «ДВ Вейст- Груп», що надають послуги з перевезення відходів з 2018 році по теперішній час, тобто на 3 роки, що на 2 роки більше дозволеного.

Зміст спірних правовідносин полягає в тому, що позивач вважає спірну бездіяльність відповідача протиправною та просить зобов'язати відповідачів вчинити певні дії на виконання вимог Закону України «Про відходи».

Згідно ст. 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно ч. 2 ст. 2 КАС України, у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; з використанням

повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Правова природа протиправної бездіяльності суб'єкта владних повноважень - це зовнішня форма поведінки (діяння) цього органу, яка полягає у неприйнятті рішення чи у нездійсненні юридично значимих і обов'язкових дій на користь заінтересованих осіб, які на підставі закону та/або іншого нормативно-правового регулювання віднесені до компетенції суб'єкта владних повноважень, були об'єктивно необхідними і реально можливими для реалізації, але фактично не були здійснені. Притому такі можуть бути вчинені лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно із ст. 1 Закону України «Про відходи», відходи - будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення;

-поводження з відходами - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

Як вже було встановлено судом, Львівська міська рада не забезпечено в повному обсязі виконання делегованих повноважень у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Положеннями ч. 1 ст. 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що делеговані повноваження - це повноваження органів виконавчої влади, надані органам місцевого самоврядування законом, а також повноваження органів місцевого самоврядування, які передаються відповідним місцевим державним адміністраціям за рішенням районних, обласних рад.

Відповідно до п. «б» ч. 1 ст. 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать наступні делеговані повноваження:

-визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства;

-здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами;

-здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.

Згідно ч. 2 ст. 71 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

Згідно з приписами ст. 20-2 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» до компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального

використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони навколишнього природного середовища належить:

а) організація і здійснення у межах компетенції державного нагляду (контролю) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства про поводження з відходами.

і) внесення в установленому порядку до органів державної влади та органів місцевого самоврядування вимог щодо приведення у відповідність із законодавством прийнятих ними рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання, відтворення та охорони природних ресурсів;

й) вживати в установленому порядку заходів досудового врегулювання спорів, виступати позивачем та відповідачем у судах, тощо.

Відповідно до ст. 8 Господарського кодексу України держава, органи державної влади та органи місцевого самоврядування не є суб'єктами господарювання.

Судом встановлено, що Львівською міською радою затверджені місцеві програми поводження з відходами в напрямку популяризації поводження з відходами, а саме:

- ухвала Львівської міської ради №2124 від 29.06.2017 «Про затвердження концепції сортування твердих побутових відходів у м. Львові»;

- ухвала Львівської міської ради № 2125 від 29.06.2017 «Про затвердження Стратегії поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові»;

- ухвала Львівської міської ради №4132 від 18.12.2014 «Про Програму поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові на 2014 - 2018 роки»;

- ухвала Львівської міської ради № 4932 від 25.04.2019 «Про затвердження Програми проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо мінімізації та раціонального поводження з відходами, розвитку екологічної просвіти та культури серед населення м. Львова на 2019 рік».

Однак, Львівською міською радою не здійснено контроль за виконанням цих місцевих програм поводження з відходами, що суперечить вимогам п. «г», ч. 1, ст. 21 Закону України «Про відходи».

Суд зазначає, що безперечно на відповідача законодавством покладені обов'язки про вжиття заходів щодо виконання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами.

Судом встановлено, що послуги з поводження з побутовими відходами, а саме послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, Львівською міською радою здійсненні з порушенням правил благоустрою території населеного пункту та без урахування схеми санітарного очищення населеного пункту м. Львів.

Відповідно до пункту «б», ч. 1, ст. 21 Закону України «Про відходи» визначено, що згідно наданих повноважень органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів.

Згідно із вимогами ч. 2 ст. 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить затвердження схем санітарного очищення населених пунктів та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів тощо.

Згідно із положеннями пункту 3 розділу I Порядку розроблення, погодження та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 23.03.2017 № 57 (далі Порядок), розроблення, погодження та затвердження схеми санітарного очищення населених пунктів (далі - Схема) здійснюють виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації - для одного або кількох населених пунктів, що входять до складу відповідної ради; Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні та районні державні адміністрації - для населених пунктів, які входять до складу двох і більше сільських, селищних та міських рад (далі - Розробник).

Пунктом 4 розділу I вказаного Порядку визначено, що загальний строк розроблення, погодження та затвердження Схеми не повинен перевищувати 12 місяців (з дати прийняття рішення про її розроблення) без урахування строку проведення передпроектних досліджень.

Також, пунктом 1 розділу II Порядку визначено, що розробник здійснює розроблення Схеми самостійно або виступає замовником розроблення Схеми на договірних засадах.

Під час проведення позапланового заходу встановлено, що 12.10.2016 між Департаментом житлового господарства та інфраструктури Львівської міської ради та ТОВ «Український науково-дослідний інститут з розробки та впровадження комунальних програм та проектів» укладено договір № 185с/і, яким передбачалось проведення робіт з розробки схеми санітарного очищення м. Львова.

Однак, на момент проведення заходу державного нагляду (контролю) (вересень 2020 року), схема санітарного очищення м. Львова не розроблена, не погоджена та не затверджена Львівською міською радою.

Тобто, Відповідач повинен був розробити, погодити та затвердити Схему до 12.10.2017 року, починаючи з дати прийняття рішення про її розроблення, саме з дати укладання договору укладено договір від 12.10.2016 року.

Таким чином, Відповідачем порушено вимоги ст. 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ст. 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 21 Закону України «Про відходи», якими зобов'язано органи місцевого самоврядування забезпечити розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів.

Відповідно до вимог п. «д» вимог ст. 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують вжиття заходів для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами.

Під час розгляду справи судом встановлено, що Львівською міською радою здійснюється вивезення побутових відходів з території м. Львова, у відповідності до ухвали Львівської міської ради від 20.06.2019 № 5163 «Про затвердження Програми відшкодування додаткових витрат на вивезення твердих побутових відходів».

На підставі ухвали № 5292 від 11.07.20 І 9 «Про внесення змін до ухвали міської ради від 20.06.2019 №5163 «Про затвердження Програми відшкодування додаткових витрат на вивезення твердих побутових відходів»» здійснюється перерахування субвенцій місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток територій, які приймають ТПВ з м. Львова.

Суд зазначає, що відповідач на спростування вказаних вимог пояснив про те, що ним здійснюється контроль в частині владних повноважень за діяльністю місць чи об'єктів, що використовуються для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів та контроль за подальшим використанням відходів з врахуванням їх ресурсної цінності та вимог безпеки для здоров'я людей.

Відповідно до вимог п. «и» вимог ст. 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують вжиття заходів для ліквідації несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів.

Згідно із вимогами ст. 12 Закону України «Про відходи» відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий, вважаються безхазяйними.

З метою запобігання або зменшення обсягів утворення відходів виявлені безхазяйні відходи беруться на облік.

Порядок виявлення та обліку безхазяйних відходів визначається Кабінетом Міністрів України.

Відходи, щодо яких встановлено власника, беруться на облік відповідно до вимог цього Закону.

Відходи, повернуті юридичній особі, обліковуються за встановленою вартістю з одночасним збільшенням додаткового капіталу такої юридичної особи.

Власники або користувачі земельних ділянок, на яких виявлено безхазяйні відходи, зобов'язані у п'ятиденний строк повідомити про них місцеві органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Підставами для визначення відходів безхазяйними та їх обліку можуть бути:

повідомлення власників або користувачів земельних ділянок, на яких виявлено безхазяйні відходи;

звернення (повідомлення) громадян, підприємств, установ та організацій, засобів масової інформації;

результати інспекційних перевірок центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, державної санітарно-епідеміологічної служби, органів місцевого самоврядування.

У разі отримання звернення (повідомлення) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, а також органи місцевого самоврядування зобов'язані визначити кількість, склад, властивості, вартість відходів, рівень їх небезпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та вжити заходів для визначення власника відходів.

У разі потреби для визначення власника безхазяйних відходів та їх оцінки можуть залучатися правоохоронні органи, відповідні спеціалісти і експерти.

Пунктами 5-8 Порядку виявлення та обліку безхазяйних відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1217 від 03.08.1198, визначено, що заяви (повідомлення) про факти виявлення відходів розглядаються на черговому (позачерговому) засіданні постійно діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами (далі - комісія).

Комісія визначає кількість, склад, властивості, вартість відходів, ступінь їх небезпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та вживає заходів до визначення власника відходів.

За результатами своєї роботи комісія складає акт, який передається до місцевої державної адміністрації чи органу місцевого самоврядування для вирішення питання про подальше поводження з відходами.

На підставі акта комісії місцеві державні адміністрації або органи місцевого самоврядування приймають рішення щодо подальшого поводження з відходами та в разі необхідності порушують справу про

притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про відходи, та відшкодування заподіяної шкоди.

Судом встановлено, що у продовж 2020 року до Державної екологічної інспекції України надійшло 129 звернень від фізичної особи-мешканця міста Львів ОСОБА_1 про розміщення несанкціонованих сміттєзвалищ на території м. Львова (37 звернень) та Львівської області (65 звернень), а також за бездіяльність органів державної влади та місцевого самоврядування (27 звернень).

Суд зазначає, що Державною екологічною інспекцією у Львівській області в присутності гр. ОСОБА_1 проведено обстеження території біля вул. Трусковецька в околиці спортивного майданчика ліцею імені Івана Пулюя у м. Львів, яким встановлено, що не вжиті заходи ліквідації несанкціонованого сміттєзвалища за зазначеною адресою, про що складено акт № 502/03/683 від 11.08.2020.

Відповідно до вимог частини 3 статті 351 Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до вимог ч. 3 ст. 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належать:

1) затвердження та виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, участь у розробленні та виконанні відповідних державних і регіональних програм;

2) встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону;

затвердження норм споживання комунальних послуг;

інформування населення відповідно до законодавства про стан виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, а також про відповідність якості житлово-комунальних послуг нормативам, нормам, стандартам та правилам;

здійснення моніторингу стану виконання місцевих програм розвитку житлово- комунального господарства;

встановлення одиниці виміру обсягу наданих послуг з поводження з побутовими відходами.

Статтею 5 вказаного Закону визначено, що до житлово-комунальних послуг належать:

житлова послуга;

комунальні послуги, до яких віднесено послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.

Згідно із статтею 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» учасниками правовідносин у сфері надання житлово-комунальних послуг є:

споживачі (індивідуальні та колективні);

управитель;

виконавці комунальних послуг.

Відповідно до вимог п. 7 ч.2 ст. 6 цього ж Закону виконавцями комунальних послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку.

Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 1070 від 10.12.2008 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України № 318 від 27.03.2019), передбачено, що послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Пунктом 1 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1010 від 26.07.2006, визначено, що до послуг належать операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

У разі запровадження роздільного збирання побутових відходів під час встановлення цін/тарифів на послугу з поводження з побутовими відходами не враховується вартість операцій з поводження з роздільно зібраними (відсортованими) корисними компонентами таких відходів.

Судом встановлено, що під час проведення позапланової перевірки встановлено, що відповідно до рішення виконавчого комітету Львівської міської ради № 683 від 09.08.2013 «Про визначення виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові» (зі змінами згідно з рішеннями виконкому 422-2014, 1233-2016, 513-2018, 929-2019) визначено 7 виконавців послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові, а саме: ТОВ «ДВ-Екосвіт»; ЛКП «Транспортна фірма» «Львівспецкомунтранс»; ТОВ «Ековей Вейст Менеджмент»; ТОВ «Спеавтотранс-Львів»; ТОВ «Санком-Львів»; ТОВ «Грінера Україна»; ТОВ «ДВ Вейст-Груп».

Крім того суд зазначає, що Львівська міська рада обираючи переможців порушила визначену законодавством процедуру. Також суд звертає увагу, що виконавці послуг знаючи про порушення процедури ЛМР не вжили заходів запобігання порушення процедури обрання переможців виконання послуг зі збирання, зберігання і перевезення твердих побутових відходів у м. Львові. В свою чергу вищезазначені переможці сприяли такому порушенню законодавства та процедури проведення конкурсу.

Вищезазначеними виконавцями було відомо про порушення вимог Порядку щодо їх визначення без проведення конкурсних процедур.

Крім того самими вищезазначеними виконавцями послуг також порушено вимоги Порядку, в частині не повідомлення виконавчого комітету Львівської міської ради та не вжито ніяких заходів щодо недопущення порушень вимог Порядку.

Суд дійшов до висновку, що співвідповідачів по справі (виконавців послуг) потрібно зобов'язати зупинити виконання робіт, надання послуг на здійснення операції поводження з відходами.

Відповідно до ч. 2 ст. 2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до ч. 1 ст. 9 КАС України розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Згідно з вимогами ст. 77 КАС України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу. В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. У таких справах суб'єкт владних повноважень не може посилається на докази, які не були покладені в основу оскаржуваного рішення, за винятком випадків, коли він доведе, що ним було вжито всіх можливих заходів для їх отримання до прийняття оскаржуваного рішення, але вони не були отримані з незалежних від нього причин.

Згідно з ч. 1 ст. 90 КАС України суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні. Докази, подані позивачем, переконують у безпідставності позовних вимог.

Беручи до уваги вищенаведене в сукупності, проаналізувавши матеріали справи та долучені сторонами письмові докази, суд дійшов висновку, що позовні вимоги підлягають частковому задоволенню.

Позивач при зверненні з даним адміністративним позовом до суду сплатив судовий збір в розмірі 2270 гривень. Відповідно до частини 2 статті 139 Кодексу адміністративного судочинства України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз. Понесених судових витрат, пов'язаних із залученням свідків та проведенням експертиз позивачем не заявлено, як наслідок, у справі відсутні судові витрати, що підлягають розподілу.

Керуючись ст. ст. 14, 72-77, 139, 241-247, 250-251, 255, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

в и р і ш и в:

Адміністративний позов Державної екологічно інспекції України до Львівської міської ради, Виконавчого комітету ЛМР, Товариства з обмеженою відповідальністю «АВЕ Львів», Товариства з обмеженою відповідальністю «ДВ-Екосвіт», Товариства з обмеженою відповідальністю «Ековей Вест Менеджмент», Товариства з обмеженою відповідальністю «Спецавтотранс-Львів», Товариства з обмеженою відповідальністю «ДВ-Вейст Груп», Товариства з обмеженою відповідальністю «Грінера Україна», Львівського комунального підприємства «Транспортне підприємство «Львівспецкомунтранс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Санком Львів», Громадської організації «Львівський ГАК», ОСОБА_1 про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити дії задовольнити частково.

Визнати протиправною бездіяльність, протиправними дії Львівської міської ради в частині невжиття заходів щодо виконання вимог законодавства у сфері поводження з відходами.

Зобов'язати Львівську міську раду вжити заходи щодо виконання вимог Державної екологічної інспекції України № 4.2-0006 від 11.09.2020 про усунення Львівською міською радою ряду порушень вимог законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та вимог законодавства у сфері поводження з відходами, а саме:

1. забезпечення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами, а саме за операціями щодо збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
2. забезпечити здійснення контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у порушення законодавства про відходи;

3. вживати заходи для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами, з метою створення об'єктів для сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та організації місць захоронення відходів.

4. забезпечити розроблення та затвердження схеми санітарного очищення міста Львова.

Зобов'язати ТОВ «Ековей ВМ» провести операції щодо вивезення сміття .

Зобов'язати Співвідповідачів (Виконавців послуг ТОВ «Ековей ВМ»; ТзОВ «Спецавтотранс-Львів»; ТзОВ «Санком-Львів»; ТОВ «Грінера Україна», ТОВ «ДВ Вейст-Груп» зупинити виконання робіт, надання послуг на здійснення операції поводження з відходами (збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення) до визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на конкурсних засадах у порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів».

Судові витрати розподілу не підлягають.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Згідно ст. 295 КАС України, апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення. Апеляційна скарга подається безпосередньо до суду апеляційної інстанції, з урахуванням вимог підпункту 15.5 пункту 1 Розділу VII "Перехідні положення" КАС України. Якщо в судовому засіданні було проголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Повний текст рішення складено та підписано 23.12.2021

Суддя В.М. Сакалош